

Projekt

z dnia 12 maja 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXV/.../2026
RADY MIEJSKIEJ W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ**

z dnia 21 maja 2026 r.

w sprawie nadania nazw ulicom w mieście Środa Wielkopolska

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zmianami) Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Postanawia się nadać nazwy ulicom położonym w mieście Środa Wielkopolska:

- 1) Stanowiącej działki oznaczone numerami ewid. 1179/11, 1179/12 - ulica **Agnieszki Wisły**,
- 2) Stanowiącej działki oznaczone numerami ewid. 1179/13, 1180/34 - ulica **Franciszka Kosińskiego**,
- 3) Stanowiącej działki oznaczone numerami ewid. 1180/21, 1181/5, 1182/8, 1183/11 - ulica **Gomolców**,
- 4) Stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewid. 1180/28 - ulica **Zbigniewa Krenca**.

2. Przebieg powyższych ulic określa załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Środa Wielkopolska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Adam Wójkiewicz

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XXV/.../2026 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej
z dnia 21 maja 2026 r.

w sprawie nadania nazw ulicom w mieście Środa Wielkopolska

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zmianami) nadanie nazw ulic i ich zmiana należy do kompetencji Rady Miejskiej.

Wskazane w uchwale ulice nie posiadają nazw, a stanowiące ją działki oznaczone numerami ewid. 1179/11, 1179/12, 1179/13, 1180/34, 1180/21, 1181/5, 1182/8, 1183/11, 1180/28 są własnością Gminy Środa Wielkopolska. Propozycje nazw zostały wysunięte przez Komisję Kultury i Nazewnictwa na podstawie wniosków złożonych przez Zarząd Powiatu Średzkiego, Średzkie Towarzystwo Kulturalne i osoby fizyczne.

Przedmiotowe działki objęte są miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ulic: Plażowej, Spacerowej, Alfonsa Białkowskiego i Lotniczej, zatwierdzonym Uchwałą Nr LVIII/1015/2014 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 10 listopada 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego, poz. 6723, z dnia 15 grudnia 2014 r.), zmienionym Uchwałą Nr XXXV/612/2016 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 27 października 2016 r w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ulic: Plażowej, Spacerowej, Słonecznej, Alfonsa Białkowskiego i Lotniczej, zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej Nr LVIII/1015/2014 z dnia 10 listopada 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego, poz. 6679 z dnia 7 listopada 2016 r.) i stanowią tereny dróg publicznych o charakterze ulic dojazdowych.

Agnieszka Wisła - ur. 10 stycznia 1887 r. w Szlachcinie - działaczka polonijna, współzałożycielka Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce i założycielka Korpusu Pomocniczego Pań.

Wychowana w duchu patriotyzmu, w wieku 19 lat wyemigrowała do Stanów Zjednoczonych, gdzie zamieszkała u swojej starszej siostry i szwagra. Tam wstąpiła w szeregi Związku Sokolstwa Polskiego w Ameryce, gdzie zaangażowała się w akcję rekrutacyjną do Błękitnej Armii. Ukończyła kurs sanitariuszki, po czym w 1918 r. została skierowana do Francji, gdzie zajmowała się organizacją pomocy dla rannych polskich żołnierzy. Po odzyskaniu niepodległości została skierowana na front wschodni, a później na Pomorze - rozwijała tam działalność oświatowo-kulturalną wśród żołnierzy. W czasie wojny polsko-bolszewickiej pomagała przy rekrutowaniu ochotników do obrony Warszawy.

W 1921 r. wraz z żołnierzami Błękitnej Armii wróciła do Ameryki. Angażowała się w akcję repatriacji do Polski polskich dzieci ewakuowanych do Stanów w trakcie wojny polsko-bolszewickiej. Włączyła się w działania Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, Komitetu Pomocy Weteranom, a następnie Korpusu Pomocniczego Pań. Organizacje te zajmowały się szeroko rozumianą pomocą i sprawowaniem opieki nad weteranami, którzy po wojnie nie uzyskali żadnej pomocy - większość z nich nie była obywatelami Stanów Zjednoczonych i nie walczyła w armii amerykańskiej.

W czasie II wojny światowej była zaangażowana w organizowanie kursów dla sanitariuszek. Tworzyła również grupy wsparcia dla polskich żołnierzy na froncie poprzez organizowanie korespondencji między nimi a polskimi dziewczętami. W latach powojennych nadal działała na rzecz weteranów - wspierała Korpus Pomocniczy w jego działaniach, zbiórkach funduszy dla inwalidów wojennych, na schroniska i domy weteranów, na wydatki związane z pogrzebami weteranów.

Zmarła 18 grudnia 1980 r. w Chicago. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi RP, Krzyżem Żołnierzy Polskich z Ameryki i Orderem Odrodzenia Polski.

Franciszek Kosiński - ur. 30 września 1908 r. w Szlachcinie, średzki regionalista i działacz kultury, założyciel i pierwszy kustosz Muzeum Ziemi Średzkiej w Koszutach, którego założeniu i funkcjonowaniu poświęcił większość swojego życia.

Po ukończeniu szkoły powszechnej i gimnazjum w Środzie zdał maturę eksternistycznie w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. Rozpoczął studia na Uniwersytecie Poznańskim ale z powodu trudnych warunków materialnych ich nie ukończył. W latach wczesnej młodości angażował się w harcerstwo i Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej w Nietrzanowie. Od początku lat 30. XX wieku publikował w "Kurierze Średzkim" wiersze i relacje z podróży rowerowych z innych województw, w trakcie których

zebrał wiele książek i innych cennych przedmiotów, które w ten sposób uniknęły zniszczeniu. Okres II wojny światowej spędził we wsi Dachowa, niedaleko Sochaczewa. Po wojnie wrócił do Środy i podjął pracę jako nauczyciel w Pętkanie, a później w Wydziale Kultury Prezydium Powiatowego Rady Narodowej w Środzie Wielkopolskiej.

Uczestniczył w pracach wykopaliskowych prowadzonych przez prof. Bogdana Kostrzewskiego w Gieczu. W latach 50. podjął próbę ratowania dworku w Koszutach, który ulegał stopniowej dewastacji po przejęciu przez spółdzielnię produkcyjną. W 1963 r. do dworku wprowadziła się szkoła podstawowa, a Kosiński w dwóch pomieszczeniach zaczął gromadzić zbiory muzealne. Muzeum oficjalnie zostało otwarte w 1966 r., a wydarzenie to zostało powiązane z Tysiącleciem Państwa Polskiego i 700 – leciem miasta Środa Wielkopolska. Kiedy w 1976 roku szkoła podstawowa została przeniesiona do pobliskiej Słupi Wielkiej, muzeum zajęło cały zabytkowy budynek.

Przez kolejne lata Kosiński stale powiększał ekspozycję. Był inicjatorem przeniesienia w 1976 r. koszućkich wiatraków - w dwóch planował utworzenie salonów rzeźby ludowej a jeden zrekonstruowany miał mieć mąkę.

Zmarł 3 października 1980 r.. Zgodnie ze swoją wolą pochowany został w Koszutach. Za swoją działalność został wyróżniony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i licznymi odznaczeniami regionalisty.

Paweł Gomolec - ur. 24 lutego 1884 r. we wsi Łańce w powiecie Rybnik, pedagog, działacz społeczny i niepodległościowy.

Po śmierci rodziców w bardzo młodym wieku wyemigrował do Nadrenii w poszukiwaniu pracy i chleba. Osiedlił się w Bottrop i rozpoczął pracę w kopalni węgla. Zaangażował się w działalność organizacji polonijnych, samemu się dokształcając w zakresie języka ojczystego, historii i literatury polskiej. Stale podtrzymywał kontakty z rodzinnym Śląskiem, co dawało rozeznanie w panujących tam nastrojach społecznych i napięciach narodowościowych.

2 października 1909 r. wziął ślub z Apolonią Bachman pochodzącą z Czerlejna. W 1915 r. został zmobilizowany do armii pruskiej. Po zakończeniu wojny wiosną 1919 r. rodzina Gomolców powróciła do Polski – osiedlili się w Środzie Wielkopolskiej. Paweł włączył się w działalność patriotyczną i niepodległościową na Górnym Śląsku – został przedstawicielem Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej na teren Wielkopolski. Został bliskim współpracownikiem Wojciecha Korfantego. Pod koniec zimy 1919 r. włączył się w akcję plebiscytową, a po jego niekorzystnym wyniku jako ochotnik brał udział w powstaniu.

We wrześniu 1920 r. został nauczycielem w szkole powszechnej w Anopolu, gdzie pracował do sierpnia 1928 r.. Następnie objął szkołę w Pętkanie. W życie szkoły zaangażowała była również żona Apolonia – uczyła dzieci robótek, haftu oraz syn Marian – przygotowywał je do występów okolicznościowych, jasełek, akademii.

Niedługo po wkroczeniu Niemców w 1939 r. Paweł Gomolec został aresztowany. Apolonia i ich syn Kazimierz, żołnierz Armii „Poznań”, zostali zamordowani w Pętkanie. Pozostali synowie, Bolesław i Ludwik, żołnierze kampanii wrześniowej, dostali się do niewoli sowieckiej, a Marian, członek średzkiej Straży Porządkowej, ukrywał się.

Pawła Gomolca przetrzymywano w Forcie VII w Poznaniu, a następnie w obozie koncentracyjnym Buchenwald. Zamęczony zmarł 23 kwietnia 1941 r. Jego prochy sprowadzono do Polski i pochowano na średzkim cmentarzu w grobie Apolonii i Kazimierza.

Ludwik Gomolec - ur. 25 sierpnia 1914 r. w Bottrop w Westfalii, średzki regionalista, historyk, nauczyciel. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wraz z rodziną osiedlił się w Środzie Wielkopolskiej. Po ukończeniu nauki w szkole powszechnej rozpoczął naukę w Państwowym Gimnazjum Humanistycznym. Od najmłodszych lat interesował się historią regionu, czego efektem była wydana w 1935 r. książka „Ziemia średzka”. Był narodowcem - po dojściu do władzy sanacji został relegowany ze szkoły. Po zdaniu matury odbył roczną służbę wojskową w Gnieźnie i Pleszewie. W 1936 r. rozpoczął studia na Uniwersytecie Poznańskim, które w 1939 r. przerwał wybuch wojny. W czasie kampanii wrześniowej walczył w szeregach Armii "Poznań". Dostał się do niewoli rosyjskiej, z której przekazano go w ręce niemieckie.

Do Środy powrócił w połowie 1946 r. Pracował w szkołach średnich w Szamotułach, Ostrzeszowie, Poznaniu, pełnił funkcję dyrektora Studium Nauczycielskiego Zaocznego i wicedyrektora Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Poznaniu. Przez wiele lat przewodniczył Klubowi Regionalistów

przy Wielkopolskim Towarzystwie Kulturalnym. Działał również w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk i Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym i Towarzystwie Miłośników Miasta Poznania.

Jednocześnie kontynuował studia - w 1949 r. obronił pracę magisterską, a w 1960 r. uzyskał tytuł naukowy doktora nauk humanistycznych.

Chrystian Gomolec - ur. w 1948 r. w Środzie Wielkopolskiej, artysta, plastyk, malarz, rzeźbiarz. Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Samodzielną działalność twórczą zapoczątkowało otrzymanie pierwszego wyróżnienia w ogólnopolskim konkursie w 1969 r.

Koncentrował się na projektowaniu architektury wnętrz, wystawiennictwa, grafiki użytkowej, a szczególnie grafiki wydawniczej, jak plakaty, ilustracje, wydawnictwa książkowe, opakowania. Jest laureatem kilkudziesięciu nagród w ogólnopolskich konkursach na plakaty, ekslibrisy i inne formy graficzne. Swoje dzieła prezentował na wielu wystawach w kraju i za granicą. Współpracował m.in. z Pracowniami Sztuk Plastycznych, Zakładami Artystycznymi ZPAP "ART", "Sztuką Polską", Krajową Agencją Wydawniczą, Wydawnictwami Artystycznymi i Filmowymi, Wydawnictwem Handlu Zagranicznego "AGPOL".

Odpowiadając na inicjatywę Średzkiego Towarzystwa Kulturalnego zrealizował pomnik ks. Augustyna Szamarzewskiego, odsłonięty w 2016 r. Jest również autorem płaskorzeźb Franciszka Kosińskiego i Edmunda Bembnisty.

Zmarł 1 lipca 2023 r.

Zbigniew Krenc - średzki działacz społeczny, pierwszy po upadku komunizmu Przewodniczący Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej. Wieloletni członek i organizator struktur NSZZ Solidarność, w tym jej założyciel w poznańskiej Izbie Skarbowej. W pierwszych latach transformacji ustrojowej miał ogromny wkład w rozwój samorządu lokalnego. Nadzorował realizację budżetu gminnego. Dzięki jego zaangażowaniu udało się stworzyć fundamenty funkcjonowania nowoczesnego samorządu, zrealizować kluczowe inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, zwiększyć dochody gminy poprzez racjonalne zarządzanie finansami, rozpocząć proces unowocześniania wsi i miasta w zakresie infrastruktury wodociągowej, gazowej, telekomunikacyjnej i drogowej.